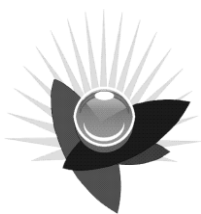

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ДУ «УКРАЇНСЬКИЙ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ
МЕДИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ТА КУРОРТОЛОГІЇ МОЗ УКРАЇНИ»

**САНАТОРНО-КУРОРТНЕ ЛІКУВАННЯ ТА РЕАБІЛІТАЦІЯ:
СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ**

Матеріали науково-практичної конференції
з міжнародною участю
(30 вересня – 1 жовтня 2021 року, м. Одеса)

Одеса 2021

УДК 615.838+616-036.8

Головний редактор:

д. мед. наук, професор, ЗДНТ України К. Д. Бабов

Редакційна колегія:

д. держ. упр., професор Т. М. Безверхнюк

д. мед. наук, с. н.с. І. Б. Заболотна

к. мед. наук, доцент О. Л. Плакіда

к. геогр. наук, с.н.с. О. І. Цуркан

к. держ. упр. С.А. Сенча

Рекомендовано до друку Вченою радою ДУ «Український НДІ медичної реабілітації та курортології МОЗ України», протокол № 14 від 10.09.2021 р.

C18 Санаторно-курортне лікування та реабілітація: сучасні тенденції розвитку: матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю (Одеса, 30 вересня – 01 жовтня 2021 р.). — Одеса: Поліграф, 2021. — 190 с.

ISBN 978-966-2326-67-3

До збірника матеріалів ввійшли тези доповідей, подані учасниками науково-практичної конференції з міжнародною участю «Санаторно-курортне лікування та реабілітація: сучасні тенденції розвитку» (30 вересня – 01 жовтня 2021 року, ДУ «Український науково-дослідний інститут медичної реабілітації та курортології МОЗ України»). У публікаціях представлено наукові результати з актуальних питань організації санаторно-курортного лікування та надання реабілітаційної допомоги у сфері охорони здоров'я, комплексного дослідження природних лікувальних ресурсів і розвитку курортних територій, підвищення якості надання санаторно-курортних послуг.

Тексти публікуються в авторській редакції. За науковий зміст і якість поданих матеріалів відповідають автори.

ISBN 978-966-2326-67-3

© ДУ «Український НДІ медичної реабілітації та курортології МОЗ України», 2021

рний артеріальний синдром G 45.0; розлади вегетативної нервової системи G 90; нейроциркуляторна астенія F 45.3; емоційна лабільність (астенічні розлади органічного генезу) F 06.6; кардіоміопатія I 42.9. Протипоказання для призначення чотирикамерних СВВ дітям зазначеної категорії наступні: загальні протипоказання для бальнеотерапії, гіпотензія, схильність до кровотеч, тяжкі порушення ритму та провідності серця, гепатоспленомегалія.

ОБГРУНТУВАННЯ ДОДАТКОВОГО ПРИЗНАЧЕННЯ МАГНІТОТЕРАПІЇ В КОМПЛЕКСІ РЕАБІЛІТАЦІЇ ДІТЕЙ З СУПУТНИМИ ЗАХВОРЮВАННЯМИ НЕРВОВОЇ СИСТЕМИ В ПЕРІОДІ РЕМІСІЇ ОНКОЗАХВОРЮВАНЬ

Шмакова І.П., Шаповалова Г.А., Павлоцька І.Г., Коверга О.П.

Одеський національний медичний університет

Низькочастотна магнітотерапія — лікувальне застосування магнітної складової змінного електромагнітного поля низької частоти. Лікувальні ефекти низькочастотного магнітного поля: судинорозширювальний, катаболічний, протизапальний, ангіопротекторний, трофічний, гіпокоагулюючий, гіпотензивний.

Обгрунтовано застосування низькочастотного магнітного поля для збільшення швидкості проведення імпульсів по нервових волокнах, підвищення їх збудливості, зменшення периневрального набряку, підвищення збудливості ЦНС.

Вищезазначене свідчить про доцільність вивчення ефективності магнітотерапії у комплексі санаторно-курортної реабілітації (СКР) дітей з супутніми захворюваннями нервової системи в періоді ремісії онкозахворювань.

Вивчення динаміки клінічних та клініко-інструментальних показників у дітей з супутніми захворюваннями нервової системи в періоді ремісії онкозахворювань із додатковим призначення магнітотерапії.

Фрагмент алгоритму обстеження дітей з онкозахворюваннями (ОЗ) на етапі реабілітації в умовах санаторію для дітей у супроводі батьків м. Одеса включав загальне клінічне обстеження (анамнез хвороби, наявність супутньої патології, скарги, клінічний огляд), оцінка неврологічного статусу; інструментальні дослідження: електроенцефалографія (ЕЕГ) — оцінка біоелектричної активності головного мозку; ехоенцефалографія (ЕхоЕГ) — оцінка ліквородинаміки; ультразвукова доплерографія (УЗДГ) — оцінка мозкового кровообігу.

Загальний комплекс санаторно-курортної реабілітації (СКР) для дітей з ОЗ в умовах санаторію для дітей у супроводі батьків (санаторій ім. В.П. Чкалова м. Одеса) включав: щадний руховий режим; кліматотерапію; дієтичне харчування; лікувальну фізкультуру; синглетно-кисневий коктейль; дитячий фіточай (холосас з аскорбіновою кислотою); програми психологічної допомоги хворим дітям і їх батькам.

Для 25 дітей з супутніми захворюваннями нервової системи в періоді ремісії онкогематологічних захворювань (17 осіб) та солідних пухлин (8 осіб) додатково призначали магнітотерапію на шийно-комірцеву зону за наступною методикою: магнітна індукція 20–30 мТл, експозиція 10–15 хвилин, через добу, на курс 5 процедур.

Встановлено позитивну динаміку всіх скарг у дітей, які отримували лікувальний комплекс із додатковим застосуванням магнітотерапії. Досягнуті наприкінці лікування значення динаміки скарг (слабкість, швидка стомлюваність, запаморочення, нестерпність транспорту та духоти) перевищували отримані показники у дітей, яким був призначений загальний комплекс лікування.

За показниками УЗДГ встановлено статистично вірогідні позитивні зміни мозкової гемодинаміки у дітей в ремісії онкозахворювань із супутньою патологією нервової системи, які отримували лікувальний комплекс із додатковим застосуванням магнітотерапії, що супроводжувалося зменшенням проявів церебральної ангіодистонії, асиметрії кровообігу та венозної дисгемії, підвищенням резерву кровообігу та покращанням адаптаційних можливостей апарату ауторегуляції мозкового кровообігу.

За показниками УЗ ЕхоЕГ виявлено покращання ліквородинаміки у дітей в ремісії онкозахворювань із супутньою патологією нервової системи у вигляді статистично вірогідного зменшення явищ внутрішньочерепної гіпертензії та частоти реєстрації додаткових Ехо-сигналів. Слід підкреслити також зменшення удвічі проявів гіпертензійно-лікворного синдрому та утричі зменшення індексу пульсації.

За показниками ЕЕГ встановлено позитивні зміни в стані електрогенезу головного мозку у дітей в ремісії онкозахворювань із супутньою патологією нервової системи після застосування лікувального комплексу із магнітотерапією. Стан електрогенезу характеризувався нормалізацією біоелектричної активності головного мозку, що супроводжувалося статистично вірогідним покращанням функціональної активності кори. Це підкреслює регулюючий (оптимізуючий) вплив додаткового включення магнітотерапії до загального комплексу лікування на функціональний стан кори головного мозку. Суттєвих змін з боку локальної патології не виявлено.

Застосування лікувального комплексу СКР з додатковим призначенням магнітотерапії дозволяє вірогідно зменшити скарги дітей у періоді ремісії ОЗ із супутніми захворюваннями нервової системи.

За показниками УЗДГ встановлено статистично вірогідні позитивні зміни мозкової гемодинаміки. Результати УЗ ЕхоЕГ свідчать про покращання ліквородинаміки. За даними ЕЕГ встановлено позитивні зміни в стані електрогенезу головного мозку.

Слід визнати доцільним продовження досліджень щодо обґрунтування ролі інших фізичних факторів у санаторно-курортній реабілітації дітей в періоді ремісії ОЗ із супутньою патологією нервової системи.